

PELEDŽIUKAS

Nepriklausomas laikraštis

Leidžia Kėdainių m-d „Puriena“ 4 klasės mokiniai

2015 m. žiema, Nr. 1

PATARIMAI KAIP PARENGTI STRAIPSNĮ

Parengė Kėdainių m-d „Puriena“

4 klasės mokiniai

Pradinių klasių mokytoja Rasa Juknevičienė

Straipsnio struktūra

- Pavadinimas.
- Duomenys apie autorių (-ius). Vardas, pavardė .
- Įvadas (pradžia).
- Dėstymas (eiga).
- Pabaiga.
- Išvados.
- Literatūra .

Bibliografinių nuorodų schemas

● KNYGAI

Autoriaus vardas, pavardė. Knygos pavadinimas. Leidimo metai. Puslapis kuriame rasta informacija, knygos puslapių skaičius.

Pvz. Angela Wilkes. Pirmoji enciklopedija. Kurkadakas. 2009 m., p.114, 192 p.

● STRAIPSNIUI IŠ ŽURNALO, LAIKRAŠČIO IR KITŲ LEIDINIŲ

Autoriaus vardas, pavardė. Straipsnio pavadinimas. Leidimo metai, numeris, puslapis kuriame rasta informacija, žurnalo, laikraščio ar kito leidinio puslapių skaičius.

Pvz. Paukščių laikrodis. Lututė. 2005 m., Nr. 3, p. 18, 32 p.

● STRAIPSNIUI IŠ ELEKTRONINIŲ LEIDINIŲ

Autoriaus vardas, pavardė. Straipsnio pavadinimas. Publikavimo data. Prieiga per internetą.

Pvz. Rūta Levickaitė. 5 taisyklės, kaip lesinti paukščius žiemą. 2012 m. gruodžio 9 d. Prieiga per internetą:

<http://grynas.delfi.lt/gyvenimas/5-taisykles-kaip-lesinti-paukscius-ziema.d?id=60176399>

Rekomenduojamos straipsnių temos

- Žalgirio mūšis.
- Knygnešiai.
- Lietuviškoji spauda.
- Sausio 13-oji.
- Vasario 16-oji.

- Darius ir Girėnas.
- Jonas Basanavičius.
- Barbora Radvilaitė.
- Jonas Jablonskis.
- Maironis.
- Lietuvos gintaras.
- Čiurlionis.
- Užgavėnės.
- Tapyba tušu.
- Renesansas.
- Lėtas valsas.
- Lietuvių liaudies pasakos.
- Lietuvių liaudies žaidimai.
- Juozas Tumas Vaižgantas.
- Lietuvos kunigaikštis Mindaugas.
- Martynas Mažvydas. Pirmoji lietuviška knyga.
- Lietuvos miškai.
- Vincas Kudirka.
- Justinas Marcinkevičius.
- Salomėja Neris.
- Gedimino sapnas.
- Antanas Baranauskas ir kt.

Pavyzdys (klasės darbas)

LIETUVOJE ŽIEMOJANTYS PAUKŠČIAI Kėdainių m-d „Puriena“ 4 klasės mokiniai

Dalis paukščių rudenį išskrenda į šiltuosius kraštus. Likusieji ne visada pajėgūs pakelti žiemos speigus. Todėl reikia lesinti žiemojančius paukščius.

Š. m. sausio mėn. mūsų klasė žiemojantiems paukščiams padarė lesyklą, ją pakabinome mokyklos kieme. Stengiamės kas antrą dieną palesinti paukštelių. Mums tai labai patinka. Džiaugiamės drauge nuveiktu darbu.

Kviečiame ir jus prisijungti prie šios akcijos ir kiekvieną žiemą lesinti paukščius. Daugiau paskaityti apie tai galite svetainėje www.grynas.lt. Na, o mūsų klasė ir kitą žiemą lesins Lietuvoje žiemojančius paukščius.

IŠVADOS

1. Lietuvoje žiemojantys paukščiai ne visada pajėgūs pakelti žiemos speigus, todėl juos reikia lesinti.

LITERATŪRA

1. Rūta Levickaitė. 5 taisyklės, kaip lesinti paukščius žiemą. 2012 m. gruodžio 9 d. Prieiga per internetą: <http://grynas.delfi.lt/gyvenimas/5-taisykles-kaip-lesinti-paukscius-ziema.d?id=60176399>

4 KLASĖS MOKINIŲ PARENGTI STRAIPSNIAI

BARBORA RADVILAITĖ

Deivina Ribikauskaitė

Barbora Radvilaitė gimė gruodžio 6 d., bet taip tik manoma. Antroji Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žigimanto Augusto žmona, Lenkijos karalienė (nuo 1550) m. Barbaros tėvas buvo Jurgis Radvila, Vilniaus kardinolas ir didysis Lietuvos etmonas, motina - Barbora Kolanka kilusi iš Mažosios Lenkijos Šulpų giminės. Brolis - Mikalojus Radvila Rudasis, Vilniaus vainada ir LDK kanderis, vyresni sesuo Ona. Jos pusbrolis buvo Vilniaus vainada, Lietuvos kanderis ir etmonas Mikalojus Radvila Juodasis.

IŠVAADOS

1. Barbora Radvilaitė turi daug sesių ir brolių.

LITERATŪRA

Barbora Radvilaitė. Prieiga per internetą: lt.wikipedia.org/wiki/Barbora_Radvilaitė

2015-02-04

KNYGNEŠIAI

Aistė Navikaite

Pasipriešinimą spaudos draudimui iš pradžių organizavo katalikų bažnyčios atstovai. Vyskupas Motiejus Valančius įkūrė pirmąją lietuvišką knygų organizaciją. Knygnešystė atsirado kaip pasipriešinimas caro valdžiai, uždraudus lietuviškas maldaknyges ir skatinant pravoslavų tikėjimą. Todėl Vyskupas Motiejus Valančius perėmė kunigui Jonui Labermanui pinigų spaustuvei atidarymui. Vėliau atsirado ir kiti spaudos platinimo centrai visoje Lietuvoje. Vėliau susikūrė knygnešystės organizacijos „Teisybė“, „Aušra“, „Lixdas“. Daugiau skaitykite: www.wikipedia.org/wiki/knygnešystė.

IŠVADOS

1. Laikui bėgant neliko nė vieno miestelio ar bažnytkaimio, kur ne būtų galima įsigyti lietuviškos spaudos.

LITERATŪRA

1. Knygnešystė. Prieiga per internetą: http://www.google.lt/?q=rd=ar,sl&ei=fu_QVO_LLAKyjAO18&PA#q=knygnešiai.

2015-02-03

JONAS JABLONSKIS

Austija Brietinskytė

Jonas Jablonskis buvo kalbininkas ir visuomenininkas didelis praktikas.

Nuo 1889 m. Jablonskis intensyviai rašė į „Varpa“, trūšė kalbos klausimais, rašė ir kity autorijų straipsnius.

1896 m. mokytojas Jablonskis buvo iškeltas į daug nuosalesnę lietuvių atšarilgū vietą - Rerelį (dab. Talinas). 1902 m. Jablonskis, apkaltintas dideleje lietuviškos spaudos draudimo byloje, buvo ištremtas į Pskorą.

Pskore kalbininkas dirbo prie brolių gūskų žodyno.

1904-1906 m. Vilniuje Jablonskis dirbo

Vilniaus žinių ir lietuvių ūkininko redakcijose, knygų leidimo bendrovėje „Aušra“, rašė įvairių knygų kalbą, redagavo vertimus. Atžavus lietuvišką spaudą buvo legalinio atžavogomo ir kartu nusivertino, kad viskas ne taip kaip norėtūsi. Jablonskis buvo demokratas, rodė pilietinę drąsą ir principingumą, savo rašiniams ar pasirašijamas kolektyvinius protesto raštus

Šivada

1. Jonas Jablonskis buvo geras kalbininkas.

LITERATURA

1. www.lnm.lt/ekspoziciniai - padaliniai/114-

virtuolios parodos/kalbininkai - Jonai-Jablonskii-150-mlt-439-JONAS-JABLONSKIS-KALBININKASR-OLISMEMINTAS

ČIURLIONIS

Miglė Asakaitė

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis buvo garsus Lietuvos dailininkas, kompozitorius, chorvedys, kultūros veikėjas. Jis gimė 1875 m. Rugpjūčio 22 d. Varenoje. O mirė 1911 m. balandžio 10 d., būdamas 35 metų.

Šiuo metu M. K. Čiurlionis vertinamas kaip didžiausias, kada nors gykęs, Lietuvos dailininkas ir kompozitorius. Tarp žymiausių jo muzikinių darbų – simfoninės poemos „Miškas“ ir „Jūra“. Iš dailės darbų populiariausi: „Pasaka“, „Karaliai“, „Rex“, „Piramidžių“ ir „Tvaigždžių“ sonatos.

M. K. Čiurlionis atminimas įamžintas 1963 m. Druskininkuose buvusiam Čiurlionių šeimos namui, atidarytas Čiurlionio memorialinis muziejus, pastatytas paminklas. Senojoje Varenoje, toje vietoje, kur stovėjo namas, kuriame gimė Čiurlionis, yra paminklinis akmuo

IŠVADOS

1. Mikalojus Konstantinas Čiurlionis buvo garsus Lietuvos dailininkas, kompozitorius, chorvedys, kultūros veikėjas, todėl šiuo metu jis yra taip vertinamas.

LITERATURA

2. Mikalojus Konstantinas Čiurlionis prieiga per internetą:
lt. Wikipedia.org/wiki/Mikalojus_Konstantinas_Ciurlionis.

2015-02-04

JONAS BASANAVIČIUS

Ulte Pėganskaitė

Jonas Basanavičius yra ryškiausias XIX a. pabaigos tautinio atgimimo pradininkas, pirmasis laikraščio „Aušra“ redaktorius, vienas svarbiausių valstybės nepriklausomybės veikėjų, gydytojas, tautosakininkas, antropologas, publicistas, visuomenis ir kultūros veikėjas.

Šiandien literatūros kūriniu J. Basanavičius nesukūri, bet jo idėjos, jo patriotinė veikla, jo tautosakos kūriniai ir tyriminiai paliko gilų atspindį to meto poezijoje ir kituose raštuose.

J. Basanavičius pastangomis organizuoti archeologiniai kairinėjimai įvairiose Lietuvos vietose, paipriešinta caro valdininkų bandymui Gedimino pilis bokštą panaudoti miesto vandentiekini

IŠVADOS

1. Jonas Basanavičius yra ryškiausias XIX a. pabaigos tautinio atgimimo pradininkas, lietuvių visuomenis veikėjas.
2. J. Basanavičius pirmasis pasirašė Nepriklausomybės aktą.

LITERATŪRA

1. Jonas Basanavičius. Prieiga per internetą: http://lt.wikipedia.org/wiki/Jonas_Basanavičius.
2. Jonas Basanavičius. Prieiga per internetą: http://www.vilkauskis.info.lt/4550/module=view/izygnus-zmones-gime-vilkauskis-sajone/jonas_basanavicius.html.

2015-02-04.

LIETUVIŠKOJI SPAUDA

Miglė Kaviraitė

Būdamas 4-oje klasėje net nepagalvoju, jog prieš daug metų mano amžiamis vaikai negalėjo mokytis lietuvių kalbos, o suaugusieji skaityti lietuviškosios spaudos, nes visų tai buvo uždrausta.

Pirmiausiai M. Muravjovas uždraudė lietuviškus elementorius. Leido tik skaityti iš maldaknygių. Uždraudė visas lietuviškas mokyklas, būsenygius. Leido tik skaityti kirilica. Tačiau lietuviai nepasidavė okupantams. Jie sig' nelygia kova įstebauki ir inteligentai. Pač' pavirtimijo kurdigos šarigantors. Jis pradėjo steigti lietuviškias mokyklas. O lietuviškoji spauda buvo spausdinama Prūsijoje.

IŠVADOS

1. Aš manau, jeigu knygnešiai ne būtų platinę lietuviškosios spaudos mūsų graži kalba būtų išnykusi.

LITERATŪRA

1. Spaudos draudimas. Preiga per internetą:
http://lt.wikipedia.org/wiki/Spaudos_draudimas

2015-02-03

ŽALGIRIO MŪŠIS

Dominykas Noprys

1410 m. ~~At~~ liepos 15 d. netoli Tannebergo mūšis tarp jungtinės Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės pajėgų.

Tis mūšis buvo ilgo karo konflikto, taip pat latėtinis Ordino ir Lenkijos Karalystės prispaėsis, kulminacija. Pasijaė silpnėjimas, o Lietuvos ir Lenkijos valstybės tapo Europos didžiosiomis valstybėmis.

Žalgirio mūšis buvo vos ne pats didžiausias riterių karas. Kryžiuočiai nesitikėjo pralaimėti tokio mūšio, nes Lietuviai buvo tikrieji riteriai.

Žalgirio mūšis. Būriga per internetą: http://lt.m.wikipedia.org/wiki/Žalgiris_mūšis

IŠVADA

1. 1410 m. liepos 15 d. įvyko Žalgirio mūšis buvo vienas didžiausių riterių karas, kurį pralaimėjo Vokiečių ordinas.

LITERATURA

1. Žalgirio mūšis. Būriga per internetą: http://lt.m.wikipedia.org/wiki/Žalgiris_mūšis.

SALOMEJA NĖRIS

Adriana Mikolajūnaitė

Salomeja Nėris gimė Žiršų kaime, Alerito valsčiuje (dab. Nilkaviskio raj.), netoli nuo tuometinės Vokatijs sienos. Mama Urūkė Žemaitytė - Baciuskienė. Tėtis Simonas Baciuskas. Salomeja Nėris kūrė eilėraščius. S. Nėris ketvirtasis eilėraščių rinkinys „Diemedžių žydesiu“ pirmąjį kartą buvo išleistas 1938 m.

Išvados

1. Salomeja Nėris yra lietuvių poetė, sukurusi daugybę poezijos rinkinių.

Literatūra

1. Salomeja Nėris. Prieiga per internetą: lt.wikipedia.org/wiki/Salomeja_Nėris, www.tekstai.lt/tekstai-naujienos/1883-salomeja-neris-diemedziu-zydesiu-1938.

2015-02-04 d.

DARIUS IR GIRENAS

bravo Kaivinskas

Du lietuvių lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girenas sumarijo perbėgti Atlanto vandenyną. 1933 metais jie savo sumaryną įvykdė taicia slygias baigėsi tragiškai. Treiki tūkstantis kilometrų, slygdi slyri Lietuvai. Jie 2000 visai netoli Lietuvos. Jų tūtis subrėti visą šalį. Steponas Darius (1896-1933) buvo Lietuvos aniaąjos kariūkas, kai vyko pirmasis pasaulinis karas, jis kovėsi JAV kariuomenėje prieš vokiečius, buvo keltų apdovanojtas už narsą. Dalyvavo kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Stasys Girenas (1903-1935) labai domėjosi technika. Dirbo JAV aniaąjos daliniuose mechaniku. Vėliau įgijo piloto taisyis ir netgi būna skraidėjęs.

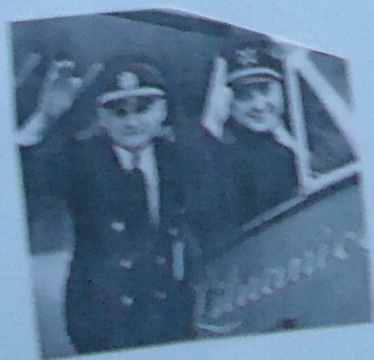
IŠVADOS

1. Lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girenas pirmieji lietuvių perbėgė Atlanto vandenyną.

LITERATŪRA

1. Jolanta Bonyte ir kt. Pupa Lietuvių kalbos vadovėlio 4 klasei 2009 m., p. 66, 104.

2015-02-04

VINCAS KUDIRKA

TAUTINIO SAMONINGUMO ŽADINTOJAS

Gabrielius Stanius

1864 m. uždraudus lietuvišką spaudą, lietuviai nepasidavė nušėlimui. Kai kas gintąja kalba raikūs moki namie, kiti stūgė kaimuose slaptas mokyklas. Dar kiti lietuviškas knygas ir laikraščius pradėjo spausti namuose, ir slapta gabenti į Lietuvą.

Vincas Kudirkas - vienas žymiausių nacionalinio išsivadavimo judėjimo dalyviu, jo vadovu. Jis buvo talentingas

19 a. rašytojas, gydytojas ir kultūros veikėjas. Kudirkos kūne ir kūne laikraštis "Varpas". Prieš pat mirė, 1898 m.

Kudirkos parašė "Tautiška giesmė" ir kultūrai jai musika. Siekėm atgauti nepriklausomybę. "Tautiška giesmė" tapo valstybine himnu.

ISVADOS

1. Vincas Kudirkas yra labai svarbus mūsų tarybės & kultūrai, nes parašė "Tautiška giesmė"

Literatūra 1. Vincas Kudirkas. Čia yra mie interneto: lt.wikipedia.org/wiki/Vincas_Kudirkas ir dar ontologija. lt | author | vincas - kudirkas

2015-02-09

SAUSIO 13-oji

Arnas Lopinaitis

Sausio 13 diena - Lietuvos gyvybių diena.

1991 - Sausio įvykiai pakitę iš sausio 12-osios į 13-oją

Sovietų distinkcijai užėmė Vilniaus televizijos bokštą, radijo ir televizijos komiteto pastatą. Tavo 14 žmonių, buvo sužeisti apie 1000 žmonių.

Atlauso nuomoni, apie sausio 13-osios dienos įvykius. Na, mano nuomoni, apie sausio 13-osios dieną yra liūdnuo, nes buvo daug žmonių, ir apie tebestanti suvalistų, ir dar mes mes reprezentaciuo savo gimtosios laisvės.

ĮŠVADOS

1. 1991 m. sausio 13 d. įvykiai pakitė Lietuvos istoriją.

LITERATŪRA

1. Sausio 13. Prūžga per internetą:
lt.wikipedia.org/wiki/Sausio_13

2015-02-05

Renesansas Jokūbas Juknevičius

Renesansas (pranc. Renaissance, it. Rinascimento - atgimimas) - Europos laikotarpis, (XIV-XVI amžiai), kultūros judėjimas ir meno stilius, kuriam būdingas „beatoobruškas“ mėginimas atgaivinti kitą kultūrą, daugelyje šalių ir žarom imituoti Antiką“ (Peter Burke). Renesanso idėjos uniformavo Italijoje, vėliau išplito po visą Europą.

Renesansas yra epocha tarp Viduramžių ir Naujųjų amžių, tai kelis šimtmečių trukęs periodas, kuriam būdingas daželio modernios visuomenės pasaulėsiūkos normų formavimasis. Renesansas kaip kultūros epocha charakterizuojama humanizmo sąvoka, akcentuojanti antropocentrizmą, individualizmą, tikėjimo mokslu pasioną, kritinio mąstymo vertybes.

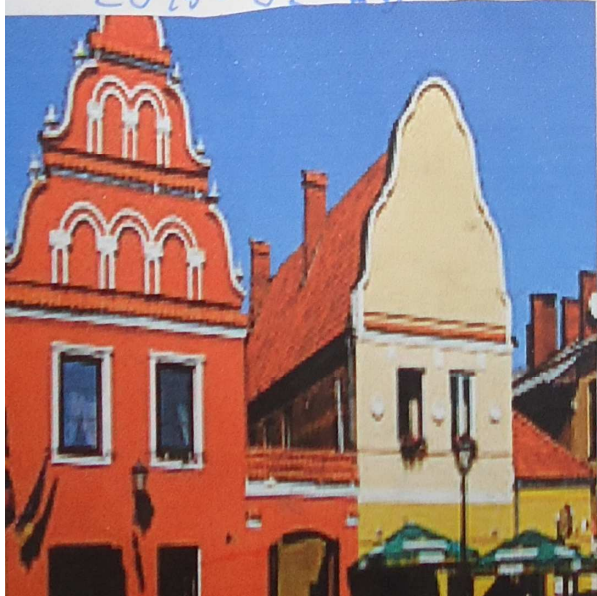
IŠVADOS

1. Renesansas kelis šimtmečių trukęs periodas, kuriam būdingas daželio modernios visuomenės pasaulėsiūkos normų formavimasis.

LITERATŪRA

1. Renesansas. meiga per interneto LT.wikipedia.org/wiki/RENE_SANSAS

2015-02-05

† APYBA TUŠU Domas Milašauskos

Tapyba tušu, IV-III a. pr. Kr. prasidėjusi

Kinijoje, per Korėją atėjo į Japoniją, o pastaraisiais dešimtmečiais paplito po visą kultūrą. Ši technika tinkama įvairioms amžium ir lygumoms žmonėms – ji padeda pasinti pasantę, save ir atrokti savo kelius. Pradendateji greitai atranda kūrybos džiunglės, jiems iš karto sekasi, o pasėngę gali tobulinti iki begalybės.

Šiais metais pirmą kartą klasiškai tapinė tušu. At tapia gryba ir tušu galima tapyti taip pat pasėngelius. Tušo pagalba išryškina mes piešysje esančius detales. Rekomenduojame išmėginti tušu tapyti sėsi, brulius ir drangoms, nes tai įdomi technika.

✓ IŠVADOS

1. Tapyba tušu yra labai įdomi technika

LITERATŪRA

1. Tapyba tušu. Rieigapen internete: <http://www>

• LVJC.LT/INDEX.PHP?MACT=NEWS,CN

TNT07,DETAIL,0&CNTNT07ARTICLEid=208R
2075-02-04

LĒTAS VALSAS

gytis diaugminas

Lētas valsas atzinado prieš 500 metus.

Manoma, kad Europoje seniausia vaidmenis šokiams pronomis suvaidino Vokietija.

Tokiomė kontekste vystėsi vienas išpūchpūchpūchpūch šokių valsas.

Visame pasaulyje yra tik du šokiai šokiami 3/4 taktu.

Tai vienas valsas, dar vadinamas greituoju, ir

lėtuosiu valsu, vadinamas angliškuoju.

Nors šis šokis buvo duardžiamas ir laikomas perpelysg laisvu, kaip jis tarsi „laubinės ramonės“ paplito visoje Vokietijoje.

Vėliau jį ėmė šokti karūžniaus ir Londono aristokratai. Šis šokis vadinu valsa.

Tačiau šio šokio forma vėl išnyko, o aristokratai grįžo prie šokių vaikūojant.

Mano klase irgi šoka lėta valsa, gana greitai mokomės šito šokio.

Ketvirtokai stengiasi išmokti lėta valsa mikisi, tai kai kuriai mokosi namuose lėta valsa.

15 VADOS

1) Lėtas valsas atzinado prieš 5000 metus, šis šokis yra žinomas visame pasaulyje.

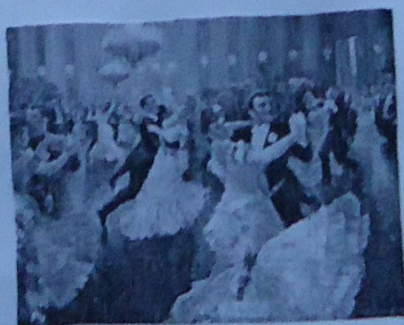
LITERATŪRA

1) Viskas apie lėta valsa.

Prisiga per internete. WWW.SOKIAI.LT/NAUJIENOS/7-NAUJIENOS

239-50 KIM-ISTORIJA-VALSAS

2015-02-04

Lietuvos Valstybės atkūrimo diena

Matas Kangorius

1918 m. Vasario 16 d. Lietuvos tarifa pasirašė Lietuvos Respublikos sąlygų aktą. Vasario 16 tosią dieną, kada Lietuvos tarifa atskiria Lietuvos nuo visų valstybių, rugina pada noršbuvėnė su kitom stautomė. Valstybės atkūrimo aktą pasirašė 20 tariflos narių. Tai buvo pirmas, sėgpnis respublikos sąlygė. Vasario 16 oją pasirašė Lietuvos Respublikos sąlygų aktą Rusija pripažino, 1920 m. liepos 12 d. Pasirašėdama su atkūrimo Lietuva taikos sutartį. Deja, taika trukė tik iki 1940 metų.

Mes mokėloje tai įtat minime Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną. Šiais metais, 4 klaseje, mes pėpėme tėtis palovėst apėrankes, puoėime klases langus. Buro smagu, o mūmė klasi labai gražiaia tėtėdi.

Uvada

1. Vasario 16 d. Lietuvos minima Lietuvos valstybės atkūrimo diena.

Literatūra

1. Vasario 16 d. Pėuiga per internetą: dary.lt/
ventes.lt/ straipsniai/atkūrimo_diena

2015-02-12

Antanas Baranauskas ^{me} gij
Aukščiuo Alsdike, karališku val-
stieciu šeimoje. 1851-1853m. mokėsi
Rumšiškių dvimeteje raštininkų m-
kykloje. Čia parašė apie 20 pie-
minių iki šiol išlikusių eilėraš-
čių. 1853-1856m. dirbo raštinin-
ko padejeju Raseiniuose, Sedoje
ir Skuode. Dar Varniuose
susidomėjo kalbotyra, tapo
pirmuoju lietuvių dietologu
lietuvių kalbos gramatikos
terminų kūrėju. Eiles iš pra-
džių rašė lenkiškai, po to
lietuviškai.

Reikšmingiausi A. Baranausko
kūriniai yra keturiolikos
dainų rinkinys „Kelioms Peter-
burgas“ ir romantinė poe-
ma „Aukščiuo šilėlis, kurioji
apdainuojama gimtojo krašto

ganta, vaizduojama Lietuvos
senovė atskleidžiama gantose ir
žmogaus dvasinių ryšių.

Antanas Baranauskas.
2015-02-04

Laikraštį leidžia Kėdainių m-d „Puriena“

4 klasės mokiniai

Įstaigos adresas: Mindaugo g. 20, Kėdainiai

Redagavo, maketavo, spausdino

4 klasės mokiniai ir mokytoja

Rasa Juknevičienė

Mokytojos elektroninis adresas

www.rasa-jukneviociene.lt

Pelėdziuką piešė anglų kalbos vyresnioji mokytoja

Renata Šimanauskienė

ISSN 2015 2015 Indeksas 015